

scherp acht te geven op Oranje- en Nederlandsch gezinde werken. Zoo liet hij bij Immerzeel de Nederlandsche Oranjezucht in beslag nemen en tevens een streng onderzoek doen naar de gedichten van Helmers; er was bij Immerzeel slechts één exemplaar gevonden, terwijl De Marivault door zijn spionnen gehoord had dat hij er verscheidene in zijn magazijn had. Te Gorcum liet hij het werk, „Een blik op Holland” in beslag nemen. Ook maakte hij zijn commissarissen opmerkzaam op een in handschrift circuleerend tooneelstuk, waarvan de held een soldaat was, die, koning geworden, aan het slot van het stuk door de koningin om het leven gebracht wordt. Zij moesten intusschen vermijden om door hun onderzoek de nieuwsgierigheid op te wekken. Aan het boek van Venturini, *Geschichte unsrer Zeit*, werd blijkbaar groot belang gehecht, want bij de order tot in beslag neming ontvingen de commissarissen nog de volgende aansporing: „Je suis persuadé que vous saisirez avec empressement cette nouvelle occasion de donner des preuves de votre zèle et de votre activité”.

Ook op de gedrukte nieuwjaarswenschen werd scherp get. De wensch der Naaldwijksche politieagenten voor 1813 was van een „très mauvais esprit” en werd verboden, evenzoo die der nachtwakers van Koudekerk, omdat daar het woord stadhouder in voorkwam, en ook om onbekende reden die van Gantvoort, koster der Roomsche-Katholieke kerk te Overschie.

De boekhandelaar Blussé te Dordrecht, tevens uitgever der Dordtsche Courant, kreeg een standje, omdat hij zijn blad niet behoorlijk in het Fransch en in het Hollandsch uitgaf; eenige Fransche regels aan het hoofd van het blad konden niet als voldoende beschouwd worden. Ook Arrenberg, de directeur van het Advertentieblad van Rotterdam, ontving een berisping, omdat de Fransche tekst der regeeringsaankondigingen niet zorgvuldig genoeg gedrukt was. De redacteur van het departementaal dagblad moest aan den commissaire-spécial in Den Haag van ieder nummer een proefdruk zenden. Hij mocht niets opnemen over de gebeurtenissen in Spanje en over de requisities in het Departement gedaan. Met deze orders aan den redacteur was De Marivault echter